

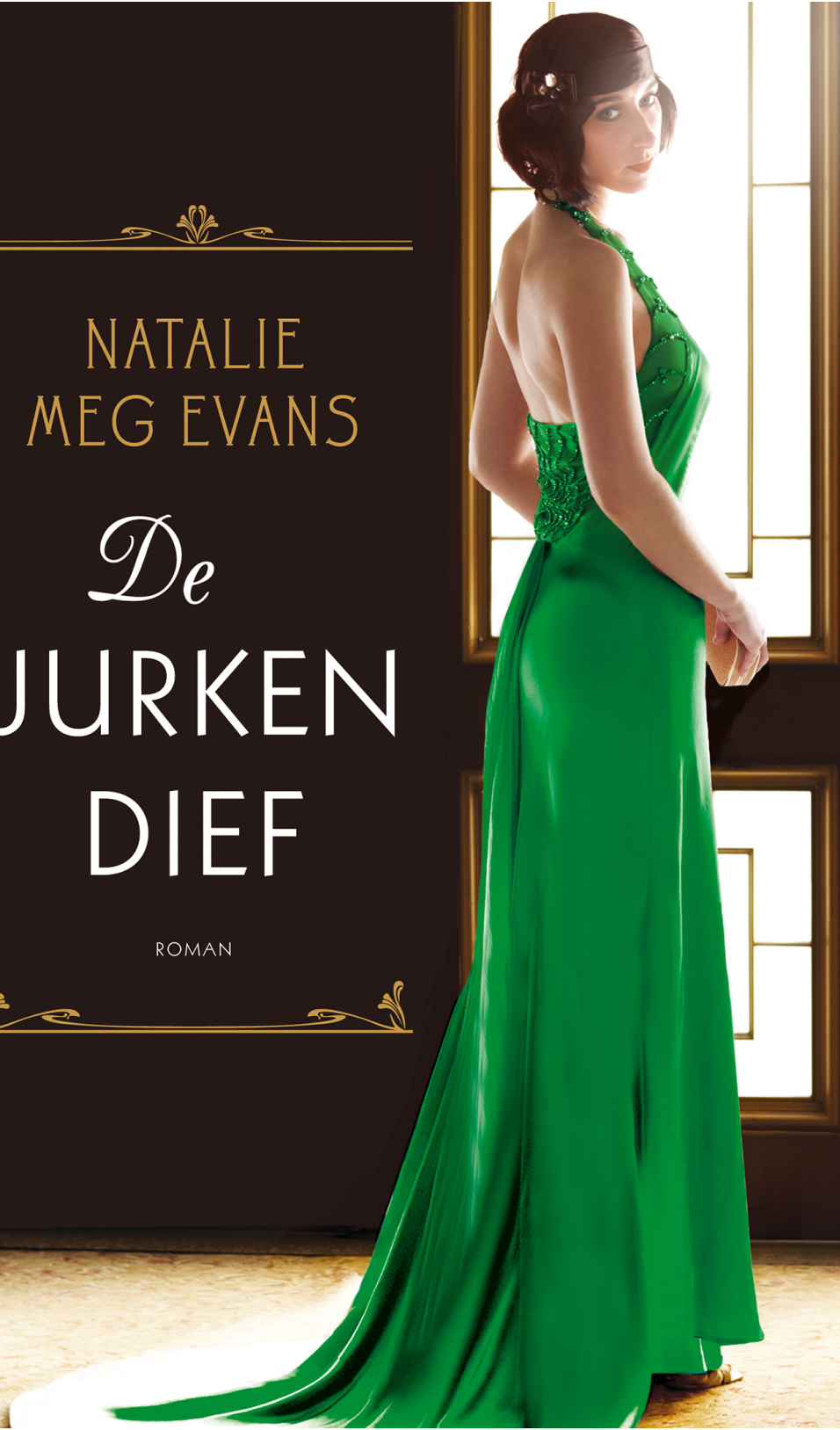

NATALIE
MEG EVANS

De
JURKEN
DIEF

ROMAN

Natalie Meg Evans

De
JURKEN
DIEF

De Fontein

Parijs, 1937

Mathilda's dochter trok de deur van de telefooncentrale achter zich dicht. Voor zo'n jong meisje oogde haar donkergroene mantelpak wat streng.

Haar slappe, zwierige vilthoed en zwarte lakleren schoenen suggereerden dat ze niet onbemiddeld was. Hetzelfde gold voor de zijden kousen, die haar welgevormde benen en slanke enkels volledig tot hun recht lieten komen. Een zwarte tas met bijpassende handschoenen maakte het plaatje helemaal af. Terwijl ze gehaast de Rue du Louvre uit liep oogstte ze dan ook heel wat bewonderende blikken – en niet zelden een uitnodigende glimlach.

Alix Gower had zich aangewend te doen alsof ze het allemaal niet zag. Reageren getuigde van een gebrek aan niveau, aan klasse, had ze geleerd in de anderhalf jaar dat ze nu in Parijs woonde. Als koele, afstandelijke Parisienne nam je bewondering in ontvangst als iets vanzelfsprekends; als iets waar je recht op had. En Alix deed haar best om óók een koele Parisienne te worden, om te voorkomen dat ze iets zei of deed waarmee ze haar afkomst verried. Want ze wás geen echte Parisienne. Haar wortels lagen in Londen, waar ze tot haar achttiende had gewoond.

Haar vader was ook Londenaar geweest, een man uit de arbeidersklasse die de oorlog had overleefd maar de strijd tegen de tuberculose had verloren. Haar Joodse moeder kwam oorspronkelijk uit de Elzas. Doordat er tussen Frankrijk en Duitsland al eeuwenlang om de streek werd gevochten, waren de inwoners fatalistisch geworden. Of gevlucht. Hoewel ze haar moeder nooit had gekend, had Alix van haar de sluwheid en het overlevingsinstinct van de vluchteling geërfd. Die middag was het haar gelukt

onder een dienst uit te komen. Voor wat ze van plan was kon ze gearresteerd worden, maar ze ging het tegemoet met de zwerige durf van een debutante op weg naar de balzaal van het Ritz.

Op de Rue Saint-Honoré ging ze wat langzamer lopen. Ze was dol op het exclusieve 1e arrondissement en ook al liep het al tegen vijven en had ze nog een behoorlijk eind te gaan, toch bekeek ze zorgvuldig alle etalages die ze passeerde. En niet alleen de etalages, niet alleen de kleding die daarin werd gepresenteerd. Haar belangstelling en bewondering gingen ook uit naar de hotels met hun statige gevels en geüniformeerde portiers, naar de bakken met bloemen en zorgvuldig gesnoeide bomen. Ze keek genietend naar de zilveren schalen in de etalages van de patisserieën. Vanaf haar eerste dag in Parijs werden al haar zintuigen op een verrukkelijke manier geprikkeld.

Er was één winkel aan de Saint-Honoré die ze niet kon passeren zonder er naar binnen te gaan. Patisserie Zollinger was een hemel op aarde, met een rijkdom aan ambachtelijk gemaakte bonbons, opgestapeld tot piramides bekroond met bladgoud en gesuikerde bloemen. Het lekkerst vond ze de typisch Engelse *violet creams*, de lievelingsbonbons van haar moeder. Dat alleen al maakte ze bijzonder.

Alles wat Alix van haar moeder wist, had ze uit de tweede hand en ze was permanent op zoek naar méér, naar nieuwe verhalen, waarvan het waarheidsgehalte haar eigenlijk niet eens zo veel kon schelen. Wat met zekerheid vaststond, was dat Mathilda op haar negende naar Londen was verhuisd en dat ze op haar veertiende met school was gestopt om te gaan werken. In een warenhuis. Die informatie had Alix zwart op wit, dankzij de presentielijsten en het getuigschrift van de school. Ze wist ook dat Mathilda in de oorlog als verpleegster aan het front had gediend. Daar had ze een foto van en ze bezat een Leerboek Verpleegkunde. Dat Mathilda een erg smal middeltje had gehad, was iets wat ze alleen maar kon vermoeden, dankzij een oude, broze petticoat die ze had geërfd, met een tailleband van amper vijfenveertig centime-

ter. Uit de verbleekte kaartjes van de bloemstukken en de vele brieven die haar oma had bewaard, leidde Alix af dat Mathilda's begrafenis, in 1916, door ettelijke tientallen rouwenden was bijgewoond. En ten slotte bezat Alix de trouwfoto van haar ouders, een moment van hoop, vastgelegd voor de eeuwigheid. De rest bedacht Alix er zelf bij. Want haar oma, die het levensverhaal van haar moeder nog verder had kunnen inkleuren, verkoos daarover te zwijgen.

Alix telde de francs in haar portemonnee, stapte bij Zollinger naar binnen en kwam na een absurd lange tijd weer naar buiten met een piepklein pakje. Ze keek op haar horloge. Vijf over vijf. De Saint-Honoré was een lange straat, bovendien moest ze naar de nóg voornamere Rue du Faubourg Saint-Honoré. Daar lag iets unieks, iets buitengewoon kostbaars in een van de etalages. Als ze niet voortmaakte, was het misschien weggehaald. Of verkocht.

Ze had die middag een hoge prijs betaald voor haar vrijheid. 'Mémé – ik bedoel, mijn oma – heeft haar enkel verstuikt. Ze moet ermee naar de dokter,' had Alix tegen haar cheffin, Mademoiselle Boussac, gezegd. 'Kan ik misschien vrij krijgen om met haar mee te gaan?' Haar handen, die ze krampachtig gevouwen op haar rug hield, verrieden haar. Maar haar cheffin zag slechts een meisje met bescheiden neergeslagen ogen. Een meisje dat al twintig was maar er veel jonger uitzag. Een meisje met donker haar dat zich kleepte als een model bij een van de Parijse modehuizen. Een meisje dat haar werk goed deed en dat over een uitstekende beheersing van het Engels beschikte, wat haar extra waardevol maakte voor de telefooncentrale.

'Ik begrijp het volkomen als u nee zegt...' Alix sloeg haar bijna zwarte ogen op. Blijkbaar stond er zo veel wanhoop in te lezen dat Mademoiselle Boussac een zucht slaakte. 'Vooruit dan maar.' Alix mocht eerder weg, maar ze kreeg de verzuimde tijd niet uitbetaald en het moest een uitzondering blijven. 'We kunnen niet elke keer dat er iemand ziek is in de familie vrijaf geven. Als we het gevoel krijgen dat we niet langer op je kunnen rekenen

gaan we op zoek naar vervanging. En het zal niet moeilijk zijn die te vinden.’

Het klonk Alix als muziek in de oren: op haar werk verschijnen en tot de ontdekking komen dat er een ander meisje op haar stoel zat. Wat ze vandaag ging doen kwam voort uit een vurige ambitie die ze koesterde. Het was een stapje op de weg naar een toekomst waarin ze een appartement bezat aan een van de boulevards, een toekomst waarin ze al haar dromen zou kunnen verwezenlijken. Dromen die haar al waren vooruitgesnel. Naar de Rue du Faubourg Saint-Honoré. Nummer 24.

‘Hè, nee!’ verzuchtte Alix stampvoetend. Ze stond voor de etalage van nummer 24. Daar zetelde Hermès, het huis dat beroemd was om zijn schitterende creaties van leer en zijde. Datgene waarvoor Alix tegen haar cheffin had gelogen en waarvoor ze had afgezien van een deel van haar loon was er nog en precies waar ze had gehoopt: in de etalage. Maar het lag tussen de hengsels van een tas gedrapeerd, die op zijn beurt tegen een schitterend leren zadel leunde. En Alex moest het volledig uitgespreid kunnen zien.

‘Het’ was een vierkante zijden doek; de eerste sjaal uit het nieuwe atelier van Hermès in Lyon. Voor zover Alix dat kon zien, was wit de overheersende kleur en waren de randen afgewerkt met een overhandse steek. Er stonden kleine bomen of struiken op afgebeeld, en verder wielen, paardenhoofden en een man met een pruik – tenminste, daar leek het op. Ze liet haar blik keurend over haar kleding gaan. Zou ze het durven? Zou ze naar binnen durven en vragen of ze de sjaal mocht zien?

Haar mantelpakje was aanzienlijk modieuzer dan wat haar collega’s droegen, maar naar de maatstaven van de Rue du Faubourg Saint-Honoré bij lange na niet stijlvol genoeg. Stel je voor dat het personeel haar na één blik de deur wees! Of doorhad waar ze voor kwam!

Nee, dat laatste zeker niet, sprak ze zichzelf moed in. Het was tenslotte geen misdrijf om geïnteresseerd te zijn in iets nieuws,

iets moois. ‘Zelfvertrouwen begint vanbinnen’, stond er in het nieuwe tijdschrift *Marie Claire*, dat sinds kort in de kiosken lag. Maar dat gold ook voor twijfel. En voor buikpijn.

Het snorrende geluid van een motor maakte dat ze zich omdraaide. Er stopte een Rolls-Royce voor de deur, glimmend als rood koper. De chauffeur stapte uit, trok zijn leren handschoenen recht en opende het achterportier.

Een dame stapte uit, met de souplesse van een ballerina. Geen Française, was het eerste wat Alix dacht. Ze had de gedragscodes van de Franse samenleving al aardig onder de knie. Rijke Françaises staken hun haar overdag op of speldden het vast. Deze dame droeg het los, in goudblonde golven, bekroond door een hoed van vossenbont. Haar lippen waren vuurrood, haar wenkbrauwen had ze zorgvuldig bijgetekend. Was ze een filmster? Wie of wat ze ook mocht zijn, de deuren van Hermès gingen al open voordat ze halverwege het trottoir was.

De chauffeur stak een sigaret op. ‘Sta je verlekkerd het aanbod te bekijken, schat?’ vroeg hij met een knipoog. ‘Dan kunnen we elkaar een hand geven.’

Alix wierp hem een hooghartige blik toe en volgde de dame naar binnen.

‘Mademoiselle, wat kan ik voor u doen?’ Een jonge *vendeuse* versperde haar de weg. Alix was zich ervan bewust dat haar mantelpakje aan een nauwkeurige inspectie werd onderworpen, op zoek naar de stille kenmerken van klasse en rijkdom. Bij het ontbreken daarvan herhaalde de *vendeuse* haar vraag, nu iets scherper.

Alex antwoordde met het eerste wat bij haar opkwam. ‘Ik... ik zoek een paar handschoenen. En een sjaal.’ Ze keek in de richting van de etalage maar durfde er niet naartoe te lopen.

‘Handschoenen voor het voorjaar?’

‘Eh... ja. Ik dacht aan bruin.’

Bruin voor het voorjaar? Tsk tsk. De *vendeuse* gebarde naar een stoel, een heel eind bij de etalage vandaan. ‘Die kant uit, mademoiselle.’

De dame uit de Rolls-Royce werd geholpen door een al wat oudere *vendeuse*. ‘*Oh my!*’ hoorde Alix haar uitroepen, met een onmiskenbaar Amerikaans accent. ‘Dus dit is de *new baby* van Mr Hermès? Het wordt een waanzinnig succes! Dat weet ik nu al. Hoe heeft hij hem genoemd? Geen ontwerp zonder naam, toch?’

Alix aarzelde. Ze hadden het over de bewuste sjaal.

‘Monsieur Hermès heeft hem “*Jeu des omnibus et dames blanches*” genoemd.’

‘Of je een emmer leeggooit! Dat zult u voor me moeten vertellen!’

‘Het verwijst naar een spel, madame. *Omnibus* heet het en het werd in de achttiende eeuw veel gespeeld. En een *dame blanche* is een soort rijtuig dat ook wel “omnibus” wordt genoemd. Dus het is een grapje.’

‘Nou, mij gaat het boven de pet.’ De dame hield de vierkante zijden doek omhoog. ‘Maar ik sta te popelen om te zien hoe hij staat. Mag ik zo vrij zijn? Wat een *beauty!*’

‘Het huis Hermès voelt zich vereerd dat we u tot onze cliëntèle te mogen rekenen, Madame Kilpin.’

Alix kwam onopvallend wat dichterbij. Madame Kilpin was blijkbaar geen filmster. Filmsterren noemden zich ‘miss’. En ze was ook geen diplomatenvrouw. *Of je een emmer leeggooit!* Er lag een een platte doos op de toonbank. Dus ze hadden meerdere exemplaren van de sjaal op voorraad. Logisch. Zodra het nieuwtje de ronde deed zou er een ware stormloop op de sjaal ontstaan. Des te meer reden om het ontwerp en de kleuren goed in zich op te nemen. Zwart, gevlamd oranje, blauw...

Het motief van een door paarden getrokken omnibus herhaalde zich in een dubbele cirkel. Alix telde de rijtuigen, prentte de richting waarin ze stonden afgebeeld in haar geheugen. Het midden van de sjaal bestond uit een sierlijst met daarbinnen een afbeelding van een groepje dames en heren in achttiende-eeuwse kleding die, gezeten rond een tafel, een gezelschapsspel speelden. Alix telde de figuren, bestudeerde de kleding, de kapsels. Het was een complex ontwerp.

‘En wie mag u wel zijn?’ De Amerikaanse draaide zich naar Alix om. ‘Heb ik iets van u aan, soms?’

Alix deinsde verschrikt achteruit. ‘Neemt u me niet kwalijk.’ Terwijl ze de winkel uit vluchtte hoorde ze nog net wat Madame Kilpin zei.

‘Volgens mij zo’n juffertje van de krant. Tuk op een verhaal. Journalisten! Ik erger me dood aan ze! Maar vooruit, dat soort mensen moet ook leven.’

Het begon al te schemeren toen Alix via de Pont Marie de Seine overstak en de treden afdaalde naar de Quai d’Anjou, op het Île Saint-Louis, het kleinste van de twee eilanden die de eeuwenoude kern van Parijs vormden. Saint-Louis was een enclave van schilderachtige straatjes en met mos begroeide kades. Alix had zichzelf beloofd dat ze ooit in een van de oude, ietwat vervallen stadsvilla’s zou wonen, mocht de droom van een huis aan een boulevard te hoog gegrepen zijn.

Ze liep gejaagd, voortgedreven door de vernedering bij Hermès. *Dat soort mensen...*

Haar hakken tikten op de keien. Bij een roestig woonschip gekomen, vastgelegd aan een ijzeren ring, bleef ze staan. De boot was afkomstig uit Holland. Van de naam – *Katrijn* – was de ‘r’ verdwenen in een deuk die lang geleden bij een aanvaring was ontstaan. Hier woonde haar beste vriend. ‘Paul?’ riep ze. ‘Ben je thuis?’

In de deuropening van de stuurhut verschenen twee identieke blonde hoofden. Twee kleine meisjes in katoenen jurkjes klauterden op het achterdek. Een van de twee hield in haar ene hand een kinderviool, in de andere de bijbehorende strijkstok.

‘Lala! Suzy! Is jullie broer thuis? Mag ik aan boord komen?’ vroeg Alix.

Lala, het meisje met de viool, legde haar vinger op haar lippen. ‘Hij slaapt. Want hij was vanmorgen al om vier uur op de markt.’

‘Zijn jullie vandaag naar school geweest?’

‘Een paar uurtjes. Ik had vioolles en Suzy moest naar de praatmevrouw.’

Alex schoot in de lach. ‘De logopediste, bedoel je? Misschien hebben jullie wel een glaasje wijn voor me. Ik zal Paul niet wakker maken. Dat beloof ik.’ Ze had zere voeten van het lopen. Bovendien moest ze alles wat ze in haar geheugen had geprent zo snel mogelijk op papier zien te krijgen. De meisjes gooiden de loopplank uit – niet meer dan een rafelig stuk hout. Niet naar beneden kijken, zei Alix tegen zichzelf terwijl ze aan boord ging. Maar ze kon het niet laten. Tot overmaat van ramp kwam er altijd net een boot langs wanneer ze halverwege was, waardoor de *Katrijn* wild op en neer deinde. Ze kon natuurlijk haar schoenen uittrekken, maar een paar kousen kostte een half weekloon...

Een gegriinnik deed haar opkijken. Toen pakte een grote hand de hare. De gespierde arm die bij de hand hoorde was bloot. ‘Paul, je bent niet aangekleed!’ riep Alix uit, want ook zijn bovenlijf was onbedekt.

‘Wie weet.’ Paul le Gal lachte zijn sterke, onregelmatige tanden bloot. ‘En? Is het eindelijk zover? Kom je om te vrijen?’

‘St! Denk aan de meisjes.’

‘Dat horen ze niet. Luister maar.’

Vanuit de kombuis klonken harmonieuze, lieflijke klanken. Suzy vroeg Lala een fles wijn te pakken, waarop Lala haar zusje zei voor glazen te zorgen. Suzy sprak niet, ze zong. De meisjes hadden een jaar eerder hun moeder verloren, onder hartverscheurende omstandigheden. Als kleine eendjes dobberden ze voort in het kielzog van de tragedie. Dapper doorzwemmend, want het alternatief was verdrinken.

Paul hielp haar over de dolboord te klimmen, ving haar op in zijn armen en kustte haar. ‘Niet doen,’ mopperde ze terwijl ze roest van haar rok sloeg. ‘Ik moet werken. Het zit nu nog vers in mijn geheugen, maar ik hoop dat ik het ook op papier weet te krijgen.’

‘Ik sliep maar je stem drong door tot in mijn droom,’ zei Paul met zijn lippen nog op de hare. Zijn stem klonk hees van het roken. Hij was tweeëntwintig, niet veel ouder dan zij, en door zijn werk als sjouwer op de groentemarkt had hij spieren als kabeltou-

wen. Alix liet zich door hem zoenen, ook al beseftte ze dat ze niet helemaal eerlijk was, niet jegens hem en niet jegens zichzelf. Ze waren vrienden, meer niet. Daarnaast deden ze samen zaken. En vanavond was ze hier voor zaken.

Dus ze duwde hem vastberaden weg. ‘Ik moet echt aan het werk. Anders ben ik het kwijt.’

In de voorsteven van het schip stond een ronde tafel met daaromheen vier stoelen, allemaal verschillend. Paul trok er een bij, stak een lantaarn aan en keek toe terwijl Alix een schetsboek en kleurpotloden uit haar tas haalde. Hij werd ineens stil, zijn gezicht ernstig, wat hem ondanks zijn littekens, ondanks de schade aan zijn neus, die ooit gebroken was geweest, een zekere schoonheid verleende. ‘Ik ben altijd bang dat je een rijke man tegenkomt en dat je mij dan niet meer ziet staan.’

‘Ik heb daarnet wel een rijke vrouw gezien,’ vertelde Alix toen Suzy kwam aanlopen met een metalen dienblad, heel voorzichtig om te voorkomen dat de karaf en de twee wijnglazen gingen schuiven. ‘Een schatrijke dame met een bonthoed in dezelfde kleur als haar auto.’

Suzy schonk de wijn in, met de toewijding van een ober. Ondertussen zette Lala twee glazen melk op de tafel – een houten kabelspoel met de letters PTT op de bovenkant. Toen ging Alix aan het werk en Paul, Lala en Suzy keken zwijgend toe terwijl ze het ene na het andere vel uit haar schetsboek scheurde in haar pogingen het ontwerp van de sjaal van Hermès op papier te krijgen. In haar verbeelding zag ze het haarscherp voor zich, maar het leek wel alsof haar potloden het niet wilden begrijpen. De avond viel. In Hôtel Lambert, aan de kade boven hen, gingen de lichten aan en schilderden een patroon van gouden speelkaarten op de keien. Op de andere oever wierpen de lantaarns langs de Port des Célestins een snoer van lichtbundels op het water. Alix voelde de onrust van haar publiek, maar ze liet zich er niet door afleiden, in de wetenschap dat ze haar stilzwijgend aanmoedigden. Ze waren uit hetzelfde hout gesneden. Overlevers, net als zij. Lala ontfermde zich over Suzy en oefende op haar viool om uiteindelijk

een hoed op de keien te leggen waar toeristen geld in konden gooien. Suzy stond elke avond op een kist bij het aanrecht groenten te snijden voor het eten, ernstig en secuur tot alle stukjes even groot waren. Paul werkte de klok rond om hun levensonderhoud en hun schoolgeld te kunnen betalen. Alix begreep hun verdriet. Zelf had ze haar moeder al bij haar geboorte verloren. Wanneer je je moeder je hele leven had gekend, was het verlies ongetwijfeld nog veel schrijnender.

‘Dat vergat ik bijna...’ Ze viste het pakje van Zollinger uit haar tas. ‘Voor allebei één.’ Lala en Suzy keken met grote ogen naar de chocolaatjes, tot Alix hen lachend aanmoedigde ze uit het doosje te halen.

‘En ik mag alleen aan het papier ruiken?’ vroeg Paul.

‘Ik kon er geen vier betalen. O, die verkoopsters pakken ze zo prachtig in! Elke bonbon wordt in een afzonderlijk papiertje gevouwen. Fascinerend! Maar ik stond te popelen van ongeduld...’ Alix legde Paul het zwijgen op voordat hij iets kon zeggen. ‘Ik moet eerst dit afmaken.’

Met het puntje van haar tong tussen haar lippen concentreerde ze zich weer volledig op haar werk, met dezelfde overgave als waarmee de tweeling genietend in hun bonbons beet. ‘Ik moet die vervloekte sjaal op papier zien te krijgen. Reken maar dat die ons een hoop gaat opleveren! *Dat soort mensen moet ook leven...* Ooit komen de dames met hoeden van vossenbont in drommen naar mijn winkel. En dan zullen ze me smeken om mijn ontwerpen te mogen dragen.’

Eerste druk november 2015

Oorspronkelijke titel *The Dress Thief*

Oorspronkelijke uitgever Quercus Books, London

Copyright © 2014 by Natalie Meg Evans

The moral right of Natalie Meg Evans to be identified as the author of this work has been asserted in accordance with the Copyright, Designs and Patents Act 1988

Copyright © 2015 voor deze uitgave Uitgeverij De Fontein, Utrecht

Vertaling Erica Feberwee

Omslagontwerp b'IJ Barbara | Amsterdam

Omslagillustratie © Benoit Audureau

Opmaak binnenwerk ZetSpiegel, Best

ISBN 978 90 261 3673 3

ISBN e-book 978 90 261 3674 0

NUR 302

www.uitgeverijdefontein.nl

Alle personen in dit boek zijn door de auteur bedacht. Enige gelijkenis met bestaande – overleden of nog in leven zijnde – personen berust op puur toeval.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch, door geluidsopname- of weergaveapparatuur, of op enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.